

VESANNON ESIOPETUKSEN VUOSISUUNNITELMA 2023–2024

Lukuvuosi 2023–2024

VESANNON ESIOPETUKSEN TOIMINTA-AJATUS:

Esiopetus on alle kouluikäisten lasten tavoitteellista ja suunnitelmallista opetusta ja kasvatusta, joka perustuu esiopetuksen opetussuunnitelmaan. Tavoitteena on edistää ja tukea lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä mahdollistaa luonteva siirtyminen kouluun.

ESIOPETUSYKSIKÖN PERUSTIEDOT

Tätä suunnitelmaa noudatetaan Päiväkoti Esikon esiopetusryhmässä.
Koulutie 16 E, 72300 Vesanto
Esikoulu/p. 044 7885427

Esiopetusryhmän henkilöstö:	
Varhaiskasvatuksen opettaja	Suvi Korhonen
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Sirpa Ritvanen

Oppilaita esiopetuksessa	Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa	Matkaetuun oikeutettujen esioppilaiden määrä
7	4	6

Lukuvuoden työ- ja loma-ajat

Syyslukukausi	14.08.2023-15.12.2023
Syysloma	16.10.2023-22.10.2023
Joululoma	16.12.2023-7.01.2024
Kevätlukukausi	08.01.2024-24.05.2024
Talviloma	04.03.2024-10.03.2024

Päivittäinen työaika

- klo.08.30–12.30
- ruokatauko 10.45–11.30

Lukuvuoden painopistealueet

- LUONTO
- LIIKUNTA
- TUNNEKASVATUS
- MUSIIKKI

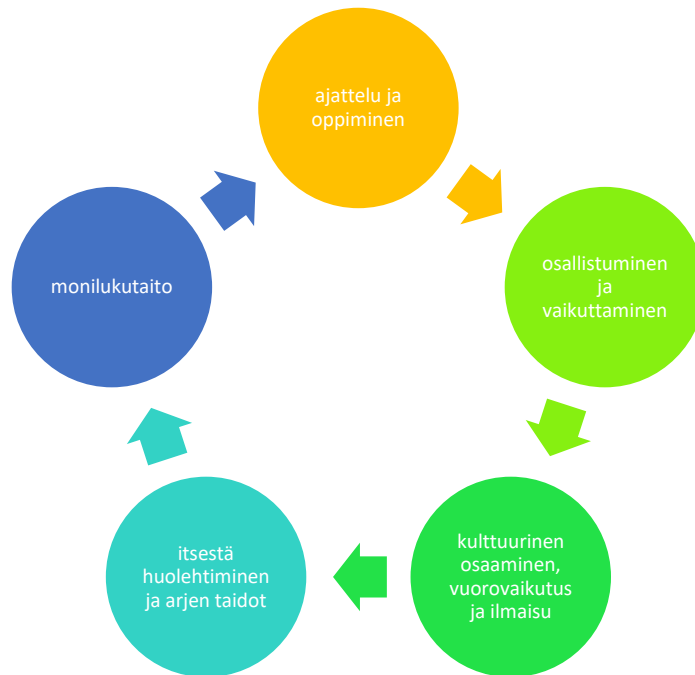
Koko lukuvuoden toimintaa:

- varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut käytettävissä tarvittaessa
- Vierailut paikallisissa toimintapisteissä, mm. Kv-päivätoiminta, Simolan palvelukeskus, Ryhmäkoti
- kirjastokäynnit
- metsäretket
- seurakunnan pitämät hetket
- viikoittainen toiminta sisältää mm. musiikkia, liikuntaa, kädentöitä sekä kynätyöskentelyä sekä retkiä lähiluontoon
- lasten syntymäpäivien huomioiminen yksilöllisesti jne.

Oikeudenmukaisuus ja välittäminen

- yhdessä sovittujen sääntöjen noudattaminen, sekä lasten että aikuisten välillä
- yksilöllisyyden kunnioittaminen
- kaikkien tasapuolinen kohtelu
- avoin vuorovaikutus
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- lapsen lähtökohtien huomioonottaminen oppimisessa ja kasvamisessa
- Oman itsen ja toisen arvon huomaaminen
- oman ja toisen työn arvostaminen
- leikki- ja työskentelyrauha
- fyysinen ja psyykinen koskemattomuus
- kiusaamiseen puuttuminen ja sen ehkäiseminen
- erilaisuuden hyväksyminen
- luonnon ja ympäristön kunnioittaminen ja vastuuseen kasvaminen
- opitaan ajattelemaan ja toimimaan kestävän kehityksen mukaisesti

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN ESIOPETUKSESSA

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

MONILUKUTAITO JA TIETO JA VIESTINTÄTEKNOLOGINEN OSAAMINEN

LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN TAVOITTEET

Lapsi oppii luottamaan omaan osaamiseensa ja arvioimaan omaa oppimistaan.

Lapsi oppii kuuntelemaan.

Lapsi oppii keskinäistä kunnioitusta, huolenpitoa ja välittämisen asennetta toisia ihmisiä ja ympäristöä kohtaan.

Lapsi oppii ratkaisemaan ongelmatilanteita itsenäisesti.

Lapsi oppii toimimaan hyvien tapojen mukaisesti.

Lapsi oppii huolehtimaan itsestään, omista tavaroista ja yhteisestä ympäristöstä.

Lapsi oppii tekemään valintoja kestävän elämäntavan mukaan.

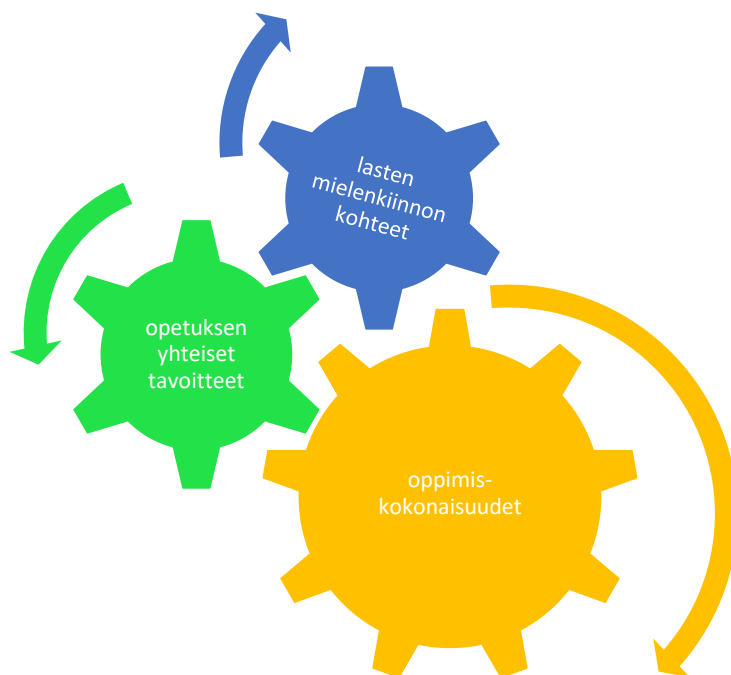
Lapsi oppii toimimaan turvallisesti liikenteessä.

Lapsi omaksuu erilaisia lukutaitoja (kuvalukutaito, kirjoittaminen, lukeminen, numeerinen lukutaito, medialukutaito).

Lapsi oppii käyttämään erilaisia viestintävälineitä ja hyödyntämään tietotekniikkaa omassa oppimisessaan.

Lapsi oppii osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja.

Monipuoliset oppimisympäristöt ja työtavat

Tiedon ja taidonalat

Laaja-alainen osaaminen

Opetuksen yleiset tavoitteet:

Lapsi saa leikkiä omaehtoisesti ja ohjattuna.

Jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia ja työskennellä omaan tahtiinsa.

Lapsi oppii käyttämään ilmaisun eri muotoja ja saa elämyksiä taiteesta ja luovista prosesseista.

Lapsi kiinnostuu puhutusta kielestä, lukemisesta sekä kirjoittamisesta.

Lapsi saa valmiuksia ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta (historia, etiikka, katsomus).

Lapselle luodaan pohja matemaattisen ajattelun kehittymiselle.

Lapsen luonnon tuntemus ja kokemukset arjen teknologiasta vahvistuvat.

Lasten kanssa liikutaan monipuolisesti sekä sisällä että ulkona ja hän oppii liikunnan ja ravinnon merkityksen.

Lapsen vuorovaikutus -tunnetaidot

Ilmaisun monet muodot

Musiikki

Toiminta on monipuolista ja moniaistista, ja sen tavoitteena on vahvistaa lasten kiinnostusta ja suhdetta musiikkiin. Lapsille tarjotaan kokemuksia heidän omista musiikillisista taidoistaan laulun, tanssin, liikkeen, soiton ja oman musiikin luomisen avulla. Heidän kanssaan opetellaan lauluja ja tutustutaan eri musiikkityyleihin ja soittimiin. Musiikilla leikitään, kokeillaan ja improvisoidaan. Lasten kanssa havainnoidaan äänen tasoa, kestoa, voimaa ja sointivärejä musiikillisessa toiminnassa. Opetus tarjoaa lapsille kokemuksia musiikin tekemisestä yhdessä.

Kädentyöt

Harjoittelemme käsitöiden tekemistä ja erilaisten työvälineiden käyttöä. Lapsia innostetaan käsitöiden tekemiseen. Lasten kanssa kokeillaan sekä kovien että pehmeiden materiaalien käyttöä ja opetellaan niiden käsittelyssä tarvittavia tekniikoita ja perustaitoja. Lapsia rohkaistaan suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia käsitöitä mielikuvituksensa ja omien taitojensa puitteissa yhdessä toisten kanssa. Työskentelyssä voidaan hyödyntää paikallisia tai lapsiryhmän taustoihin liittyviä käsityöperinteitä.

Kuvallinen ajattelu ja kuvailmaisuus

Tuemme lasten kuvallisen ajattelun ja kuvailmaisun kehittymistä tekemällä, tulkitsemalla ja arvioimalla erilaisia kuvia. Opeteltava asia suunnitellaan lasten kokemusmaailmasta ja kiinnostuksen kohteista lähtien. Lapsia rohkaistaan kokeilemaan erilaisia kuvan tekemisen tapoja, välineitä ja materiaaleja. Kuvan tekemisen taitoja harjoitellaan moniaistisesti esimerkiksi maalaamalla, rakentamalla ja mediaesityksiä tekemällä. Lasten kanssa havainnoidaan heidän itse tuottamiensa kuvien lisäksi taideteoksia, median kuvia, esineiden muotoilua sekä rakennetun ja luonnon ympäristön kohteita. Lapsia ohjataan tulkitsemaan ja kertomaan ajatuksiaan kuvallisista viesteistä. Kuvia tarkasteltaessa kiinnitetään huomiota esimerkiksi väreihin, muotoihin, materiaaleihin, tekijään, esitysyhteyteen ja kuvien herättämiin tunteisiin.

Suullinen ja kehollinen ilmaisu

Rohkaisemme lapsia suulliseen ja keholliseen ilmaisuun monipuolisten harjoitusten ja leikin avulla. Tavoitteena on, että lapset saavat kokemuksia siitä, miten kielellä ja keholla voidaan leikkiä ja viestiä monimuotoisesti. Lasten mielikuvituksesta nousevia tai heidän kokemiaan ja havaitsemiaan asioita työestetään yhdessä ilmaisun keinoin. Opetuksessa hyödynnetään loruja, runoja sekä lasten kirjallisuutta. Lapset saavat kokemuksia sekä

spontaanista ilmaisusta että yhteisesti suunnitellusta prosessista. Ilmaisumuotoina voidaan käyttää esimerkiksi draamatoimintaa, sanataidetta ja tanssia.

Kielen rikas maailma

Arjessa

Tuemme lasten suomen kielen kielitaidon kehittymistä monipuolisesti. Tarjoamme lapsille mahdollisuuksia harjoitella kuuntelemista ja puhumista erilaisissa tilanteissa. Ohjaamme kertomaan ja keskustelemaan sekä eläytymään, ymmärtämään ja muistamaan kuulemaansa. Sanojen merkityksiä pohditaan yhdessä ja sanoilla leikitellään. Yhteisissä keskusteluissa lapset kehittävät taitojaan kysyä, päätellä ja arvioida kuulemaansa. Lapsia innostetaan tarinoiden tekemiseen ja taitoa harjoitellaan esimerkiksi saduttamalla.

Luemme lapsille erilaisia tekstejä ja niistä keskustellaan yhdessä. Tämä auttaa lapsia ymmärtämään lukemisen merkitystä. Opettajan mallintamisen ja erilaisten harjoitusten avulla lapset saavat kokemuksia siitä, miten puheen voi muuttaa kirjoitetuksi kieleksi ja kirjoitetun kielen puheeksi. Tutkimme kirjoitettua ja puhuttua kieltä yhdessä. Ohjaamme lapsia havaitsemaan, että puheen voi jakaa pienempiin osiin, kuten sanoihin, tavuihin ja äänneisiin. Käytämme opetuksessa monipuolisesti lastenkirjallisuutta. Lapsia rohkaistaan kertomaan ja ilmaisemaan eri tavoin kuulemastaan.

Tuemme erilaisten leikkien ja harjoitusten avulla lasten hienomotoristen taitojen kehittymistä sekä heidän kykyään hahmottaa tilaa ja suuntia. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen kynäotteeseen.

Tuemme lasten kielellisiä valmiuksia havainnoimalla eri kieliä yhdessä lasten kanssa. Autamme lapsia havaitsemaan ympäröivän maailman kielellinen ja kulttuurinen rikkaus ja kiinnostavuus. Käytämme opetuksessa erikielisiä lauluja, leikkejä ja viittomia.

Yhteistyö kirjaston kanssa

Teemme monipuolista yhteistyötä kirjaston kanssa, mm. säännölliset kirjastokäynnit, jolloin lapset saavat lainata mielikirjojaan, monipuolinen tutustuminen erilaisiin lastenkirjallisuuden tyyleihin, kuukausittaiset satutunnit, musiikki- ja dvd-tarjonnan monipuolinen hyödyntäminen.

Minä ja meidän yhteisömme

Museo

Teemme vierailun kotiseutumuseoomme keväällä.

Vierailijat ja vierailut

Kutsumme eri-ikäisiä vierailijoita eskariimme. Tarkoituksena on kokoontua joka kuukauden viimeinen perjantai yhteisten laulujen ja teatteriesitysten tiimoilta päiväkodissa koko Vesannon varhaiskasvatuksen väellä. Ikäihmisten kanssa voidaan tutustua perinteeseen

ja ennen elettyyn aikaan yhteisen perinnepäivän tiimoilta. Käymme myös vierailulla palvelutaloissa. Tutustumme myös eri ammatteihin vierailemalla lasten vanhempien työpaikoilla sekä muissa mielenkiintoisissa kohteissa.

Niiniveden seurakunnan kanssa yhteistyökertoja on syksyn toimintakaudella kaksi ja keväällä neljä. Kasvatuksen pappi kutsuu meitä mm. kauneimpiin joululauluihin, kirkkoseikkailuihin ja piknikille. Kasvatuksen papin vierailu päiväkodille on suunnitelmassa. Seurakunta on mukana myös järjestämässä yhteistä toimintaa kirjaston ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Yhteisiä toimintahetkiä kutsumme jatkossa nimellä viihtymö.

Koulu

Keväällä eskareilla on mahdollisuus ruokailla koulun ruokalassa. Tulevan luokanopettajan vierailut päiväkodilla ja eskareiden vierailut koululla ajoittuvat loppu kevääseen. Kummi tapaamisia järjestetään myös keväällä. Osallistumme koululla järjestettäviin konsertteihin ja tapahtumiin kutsuttaessa. Koulun oppilaita käy ympäri vuoden tutustumassa työelämään eskariryhmässä.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Kannustamme lapsia tutkimiseen ja tuemme ihmettelyä, pohtimista. Lapset saavat tutkia heitä kiinnostavia aiheita ja aikuinen rikastuttaa näitä. Ongelmanratkaisukykyä tuetaan ja etsitään yhdessä vastauksia. Tartutaan lasten kysymyksiin, syvennetään ja laajennetaan niitä.

Tutkimuksen aiheena ovat monipuolisesti matemaattiset, luonnontieteelliset, historiallisyhteiskunnalliset, esteettiset, eettiset ja uskontokasvatukselliset aihepiirit. Tutkimusta tehdään esiopetusympäristössä sekä hyödyntäen lähimetsää ja luontoa.

Kasvan ja kehityn

Liikunta ja lepo

Liikumme säännöllisesti. Hyödynnämme Vesantohallin sekä lähiympäristön tarjoamia monipuolisia liikuntamahdollisuuksia. Talvikaudella hiihdämme ja luistelemme sääolosuhteet huomioiden mahdollisimman paljon. Syksyisin ja keväisin käytössämme on iso urheilukenttä. Käymme myös paljon kävelyretkillä sekä metsäretkillä lähimetsissä. Pidämme päivittäin noin puolen tunnin lepotauon kuunnellen musiikkia ja lukien tarinoita.

Ruoka ja terveys

Ruokailu tapahtuu päiväkodin ruokasalissa. Keväällä eskareilla on mahdollisuus ruokailla myös koulun ruokalassa. Harjoittelemmekin kiireettömästi ruokailuun kuuluvia tapoja. Ruokailussa kiinnitämme erityisesti huomiota hyvien ruokailutapojen omaksumiseen ja ruokailutilanteen sosiaalisen merkityksen huomaamiseen. Tutustumme monipuolisesti erilaisiin ruokiin ja ruokakulttuureihin.

Valmistamme ruokaa/leivomme vuoden kierron mukaisesti. Syksyllä hyödynnämme luonnosta ja puutarhasta saatavia aineksia (marjat, omenat, sienet). Lapset

pomivat/keräävät em. itse ja valmistamme niistä yhteisiä herkuja. Tavoitteena on, että lapset tulevat tietoisiksi ruoan alkuperästä.

Turvallisuus

Tutustuessamme lähiympäristössämme kiinnitämme erityisesti huomiota turvalliseen liikkumiseen liikenteessä. Vierailemme pelastuslaitoksella, missä lapsi saa positiivisen kuvan ja paljon tietoutta turvallisuusasioita. Kiinnitämme erityistä huomiota lapsen turvallisuuden tunteen tukemiseen antaen heille valmiuksia pyytää ja hankkia apua sekä toimia turvallisesti tavallisimmissa arjen tilanteissa. Eskariryhmälle on laadittu oma kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma. Kiusaamisiin puututaan välittömästi.

ESIOPETUSYKSIKÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

OPPIMISYMPÄRISTÖN TAVOITTEET

Tarjoaa mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä.

Tarjolla on riittävästi erilaiseen leikkiin ja opetteluun soveltuvia materiaaleja sekä havainto- ja työvälineitä.

Käytetään ja sovelletaan tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

Mahdollistaa lasten osallistumisen oppimisympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen.

Ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä käytetään opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen.

Hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden tarjoamia mahdollisuuksia (kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntatoimi).

Oppimisympäristöt muodostavat lapsille kokonaisvaltaisen oppimaiseman ja kannustavat aktiiviseen, yhteisölliseen ja itsenäiseen oppimiseen.

Oppimisympäristöt tarjoavat mahdollisuuksia luoviin ratkaisuihin ja asioiden monipuoliseen tarkasteluun lapsia motivoivia ja toiminnallisia työtapoja käyttäen.

Oppimisympäristöt tukevat lasten aktiivisuutta, terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä oppimaan oppimisen taitoja ja tasa-arvoa.

Fyysinen oppimisympäristö

Päiväkoti Esikon esiopetustilat on rakennettu ja suunniteltu lapsia varten. Esiopetustiloihin kuuluu kaksi huonetta ja pienryhmätila on myös välillä käytössä. Oppimisympäristössä on välineitä, jotka mahdollistavat monipuolisesti sekä ohjatun että vapaan toiminnan. Opetustilat ovat muunneltavissa eri toimintoja varten. Esiopetuksen kalusteet ovat lasten kalusteita. Lisäksi esiopetusryhmällä on käytössä päiväkodin sali. Vesanto-halli on käytössä kerran viikossa. Ulkoilua varten käytettävissä on aidattu päiväkodin piha-alue ulkoleikkivälineineen. Esioppilaat ulkoilevat pääasiassa päiväkodin piha-alueella ja lähiluonnossa. Piha-alueella on hiekkalaatikot, kiipeilyteline, keinut, ja leikkimökki. Lähiluonto mahdollistaa myös monipuolisen oppimisen, liikkumisen ja retkeilyn erivuodenaikoina.

Psyykkinen oppimisympäristö

Annamme lapsille leikki- ja työskentelyrauhan.

Annamme aikaa ja tilaa lapsen ajattelulle.

Meillä on selkeät rajat ja säännöt.

Meillä on oppimisen iloa.

Pyrimme sekä lasten että aikuisten oman itsensä hyväksymiseen (omat vahvuudet ja kehittämisen tarpeet).

Vahvistamme itsenäisyyden ja elämänhallinnan tunnetta (olen omanelämäni toimija ja vaikuttaja, itsesäätelytaidot).

Kasvatamme ammattitaitoisesti ja sensitiivisesti.